

visos ryšių vielos yra nukirstos. Komisaras šypsosi ir man sako: "O aš žinau, kad ne visos". Man pasidarė karšta, klausiu, kur yra nenukirsta? Jis atsako: "Jūs nežinote, kad kabelis telefono ir telegrafo ryšiu palai-kyti eina po vandeniu į Sand-krugą, o iš ten ryšys pilnoj tvar-koj eina iki Kranzo-Karaliau-čiaus-Berlyno-Paryžiaus. Išva-

da: gali būti išaukta stipri pa-galba alijantų". Martynui Jan-ktui sakau: "Mums reikia eiti, nėra laiko čia sėdėti". — Mes atsikėlėme. Jis mums sako vėl privačiai, kad jis džiaugsis, jei-gu lietuviams sukilėliams pa-vyks paimti Klaipėdos kraštą ir uostą į savo rankas. Jis klaus-ia manęs, ką aš dabar manau daryti? — Atsaktiau: "Rikiuosiu

savo grupę, važiuosiu prie Klaipėdos ir bandysiu ją paimti". Jis palinkė mums pasisekimo. Sausio 13 d. visi susėdome į sunkvežimius. Mūsų grupėje buvo trys kompanijos. Vyksta-me link Klaipėdos. Šilutėje III grupės Vadas buvo Majoras Jakštas. Sustojome prie III su-kielėlių grupės štabo sužinoti, kas darosi Klaipėdoje. Iš suki-ėlių štabo III grupės atėina karininkas lietuvis amerikietis, didelis patriotas ir savanoris St. Darius ir sako man, kad skambino iš Vyr. suk. štabo ir prašo mane su grupe palaukti šilutėje kol čia atvyks Direktorijos Pir-mininkas Erdmanas Simonaitis. Aš laukiu. Atvyksta p. Simonai-tis ir man sako: "Pasiųsk vieną kompaniją prie Klaipėdos I grup-ėi pagalbon, o su 2 kompani-jom grįžk atgal į Pagėgius". I grupės vadas majoras Išlins-kaš. Vieną kompaniją su jos vadu leit. Burokevičium siun-čiu I grupės vado žinion, o su dviem kompanijom grįžtu į Pa-gėgius. Sausio 14 d. telefonuo-ja man pulk. J. Šarauskas ir sako, kad aš surinkčiau visus savo savanorius ir traukiniu vykčiau prie Klaipėdos. Nes Vyr. sukielėlių štabe darosi sa-botažas — dalis karininkų: pulk. J. Šarauskas, Dr. Petraitis, pulk. Pridotkas, maj. Tomkus ir kiti nori sukilti prieš vadą Budrį dėl jo sąmoningo darsi-mo užimti ir pulti Klaipėdą, ir jeigu ateis prancūzams alijantų pagalba, tai visas suki-limas bus praloštas ir Klaipė-da gali atitekti lenkams, kurie jos labai nori, kad Lietuvą su-spaudus iš Vilniaus pusės ir iš Klaipėdos, ir tuo būdu priversti ją sudaryti uniiją su Lenkija pagal Himanso projektą. Jis man sako: "Surink visus savo grupės savanorius, važiuok trau-kinium link Klaipėdos ir nieko nelaukdamas pulk. Klaipėdą, bandyk ją paimti, ir reikalas bus sutvarkytas".

Surenku vyrus savanorius — jų susidaro dvi kompanijos — išaukiu iš Tauragės karišką ešeloną, susėdame traukinin ir nakčia iš 14 į 15 sausio vyksta-me link Klaipėdos. Privažiuoja-me tik iki Karlsrute, o toliau va-žiuoti negalime, nes visi gele-žinkelio bėgiai išardyti. Susto-jame, išlipame iš traukio. O-ras šaltas, vėjūotas ir sniega. Užeiname į artimiausį dvarą, kad apsilydyti ir kavos iš-geriti. Sutinka mus savininkas — vokietis, maloniai mus su-tinka ir leidžia pasilydyti: ir išsivirti kavos, duoda duonos ir sviesto. Už viską sumoku pinigais, tiek kiek jis papra-šo. Savininkas labai patenkint-as, kad sukielėliai dykai nieko neima ir nevagia. Truputį pasilsėję ir užkandę, žygiuo-jame pėsti tolyn link Klaipė-dos. Nežilgo prieiname prie Neuhofa dvaro. Čia, žiūriu, iš-siblaškę kapitono Noreikos kuopos savanoriai guli pa-grioviais. Klausiu vieno kari-ninko, kodėl čia guli savano-riai? Man atsako, kad kai kuopos vadą kap. Noreiką nu-šovė, tai kuopa pasitraukė iš fronto. Klausiu, kur II grupės kuopa, — atsako, čia pat, ne-toli fronto. Klausiu, kur stip-riausiai laikosi priešas? Man atsako, kaip tik priešais mus, prieš Smelz Klaipėdos prie-miestį. Nutariau, kad čia rei-kia man pulti su savo drašiais savanoriais. Išsiskleidžiame mūsų tvarka ir pradėdama puolimą. Priešas pamato. Jau buvo išaušę — ir apipila mus kulipkomis iš sunkiųjų kul-kosvaizdžių. Kulipkos zvim-bia pro ausis, bet laimei ne-pataiko, įsakau visiems gulti, o prie žemės patys spaudžiasi, kdek tik galėdami, nes niekas nenori mirti. Greitais perbė-gimais psartiname prie fron-to — susirišu su savo kuopos vadu leit. Burokevičium, ku-rio kuopa yra mūsų kuopų dešiniame sparne. Priešas tur-i stiprias pozicijas ir apka-suos sunkius kulkosvaizdžius.

kuriems nutildyti me neturi-me priemonių. Vienintėlis bū-das priešą iškrapšyti iš apka-sų — manevras supant priešą iš užpakalio. Kaip tik geroj pozicijoj ant kalnelio yra kai-rijojo sparno kuopa kapitono Klibo. Duodu jam įsakymą sulti priešą iš užpakalio. Tuo laiku atjoja iš I grupės štabo karininkas Balzaras ir man sako, kad štabo įsakymas surinkti savo grupę ir laukti įsakymo pulti Klaipėdą. Mano atsakymas: — "Pasakyk sta-būi, kad jis eiti įpo balų", o aš einu Klaipėdon". Ir ta pro-ga piktai išsikeičiau.

Tuo tarpu mūsų kairysis sparnas pradėjo sulti priešą. Staiga priešas nustojo šaudy-ti ir matome — jie, palikę apkaštus ir kulkosvaizdžius, bė-ga į Smelz, mums to ir reikė-jo. Duodu įsakymą visai grup-ėi pulti visu greitumu prie-šą, einant įjems ant kalnų, neduodant laiko įjems atsi-krėpti. Taip greit slinkdami paskui priešą atsiradome Klaipėdos miesto centre. Iš dviejų aukštų mūrinio namo vėl pasipylė sunkiųjų kulko-svaizdžių ugnis. Duodu įsaky-mą visiems savanoriais pri-siglausti prie namų ir nelsti į priešą ugnį. Tuo pat laiku prieina prie manęs civilis ne-jatnas žmogus ir man sako: "Aš esu Jonas Vanagaitis, su-kielimo M. L. gelbėjimo komi-teto narys." Apsidžiaugiau ne-paprastai. Klausiu jo, kas tas namas, iš kurio šaudė sunkie-ji kulkosvaizdžiai? Jis atsako, kad tai Prefektūra, kur sėdi Vyriausias Klaipėdos Krašto komisaras Petišne. Dabar per sukilimą iš Prefektūros pasi-darė tvirtovę. Antrame aukšte visuose languose iškišo sun-kiuosius kulkosvaizdžius ir šaudė į sukielėlius.

Klausiu J. Vanagaitį, ar ga-lima nematomai prieiti prie

to namo ir ar plati gatvė sker-sai? Jis atsako "Aš čia netoli turiu savo namą ir visus už-kampius čia gerai pažįstu. Už kelių žingsnių nuo čia yra au-kšta aklina lentų tvora; už jos einant galima prieiti visai arti prie Prefektūros, už tvo-rso iki to namo skiria labai siaura gatvelė". "Ar galima neišlendant už tvoros nume-sti granatas į langus, kur išsta-tyti kulkosvaizdžiai?" "Žino-ma, labai lengvai galima mė-tyti granatas ir būti nemato-miems".

Duodu įsakymą leit. Buro-kevičium: "Pasiimk savo kuop-ą ir vedamas Jono Vanagai-čio slaptai prisitink prie Prefektūros ir apmėtyk visus priešos langus granatomis. Po to tu su savo kuopa ir aš su dviem kuopomis pulsime Prefektūrą". A t s a k y m a s: "Klausau, bus viskas padary-ta". Nežilgo pasigirsta gran-atų sprogdimas. Kulkosvai-džių ugnis nutyla.

Uždusęs atbėga J. Vanagai-tis ir praneša: "Priešų ugnis sustabdyta granatomis, jie iškabino baltą vėliavą, bet gaila, žuvo leit. Burokevičius — pasikarščiavo. Kai savano-riai pradėjo mesti granatas, jis neišskentė, atidarė tvoroje mažas dureles ir iššokęs į gat-vę patis metė granatą į langą ir staiga gavo kulipką į galvą ir vietoje žuvo".

Tai jau antras draugas did-vyriskai žuvęs Klaipėdos su-kielime. Pirmas kap. Noreika, antras leit. Burokevičius ir dvylika drausolių savanorių. Einame su Vanagaičiu ir mano pasirinktais kap. Juozu Gimėčiu ir leit. Pranu Gudy-nu. Prieiname prie Prefektū-rės durų — žiūriu, vieton baltos vėliavos pro langą iš-kišta baltą lango firanka, pa-kabinta ant durtuvo. Sautuvą laiką kareivis dreba ir kartu

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

— Linki —

visiems savo draugams, pažįstamiems bei kostumeriams

MARCIE'S TAVERNA

837 West 34th Place

Virginia 7-8704

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
linki savo klientams ir lietuviams

"DELTA" TAVERNA

KAZYS IR KRISTINA AUGUSTIS

1714 W. 46th St

Tel.: Bishop 7-9528

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
linkime visiems savo kostumeriams
draugams ir pažįstamiems

GOLD COAST INN & BANQUET HALL

FOR ALL OCCASIONS

JOE & RUTH RACHUNAS

2525 W. 71st Street, Chicago 29, Illinois
PR 8-9785, lounge HE 4-4149, hall

LINKSMŲ PAVASARIO VELYKŲ
švenčių linki visiems savo klientams,
draugams ir pažįstamiems

ANNS TAVERN

MRS. ANN SEGDA, Sav.

PACKAGE GOODS AND LIQUORS

827 West 33rd Street

Tel.: LA 3-4349

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

visiems draugams ir kostumeriams linki

VACYS RUTKAUSKAS

LIETUVIŠKA UŽEIGA

658 West 35 Street

Tel.: FR 6-1562

Linksmų pavasario švenčių Velykų linkiu
visiems savo kostumeriams ir draugams

WESTWOOD LIQUOR STORE

RINKTINIAI VYNAI, LIKERIAI IR ALUS.

ALEX ŠIMKUNAS, Savininkas (Joniskietis)

2441 West 69th Street

PROspect 6-5951

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

linki visiems savo klientams, draugams
ir pažįstamiems

BRUNO KLEMKA

Home Builder and General Contractor

3931 W. 62nd Street

Chicago 29, Ill.

Reliance 5-1384

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
klientams ir draugams linki

JONAS BADAUSKAS

TAVERNOS SAVININKAS

3238 So. Halsted St.

Tel. DA 6-9460

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
linki visiems savo klientams ir draugams

DE LUXE TAVERN

JONAS IR ONA GUMAUSKAI, sav.

1137 W. Madison St.

Chicago 7, Ill.

Tel.: HA 1-8814

SKELBKITĖS NAUJIENOSE

dreba visas šautuvas su vėlavėle. Aišku, kad pasiduoda ir daugiau nesipriešina.

Visi keturi greitai viduriniai laiptais užlipame į ant-
rą aukštą. Ties laiptais pla-
čios durys — atidarome, jei-
name į didelę salę. Vidury sa-
lės stovi didelis stalas, už ku-
rio sėdi kresle nedidelis žmo-
gelis, jau nebejaunas, išbales,
atsistoja. Vanagaitis man sa-

ko, kad tai ir yra vyriausias
Klaipėdos Krašto komisaras
Petisne. Sakau J. Vanagaičiui,
kad pasakytų jam vokiškai
(nes visi komisarai vokiečių
kalbą gerai mokėjo), kad
mes, sukilėliai, su Prancūzais
kariauti nenorime, bet kadan-
gi jie nužudė daug mūsų su-
kilėlių, tai ir mes turėjome
pavartoti ginklus. Jis, matyti,
suprato, kad aš noriu atsipra-

šyti, ir nmsiramings iškilmin-
gai atsisėdo ir paklausė mž-
nės, kas aš esu. Atsakiau ra-
minai, kad esu Bajoras. Reika-
laujančiu tonu man sako:
"Jūsų dokumentai?" Greit
ištraukiau iš kišenės revolverį
ir pakišau jam, sakydamas
piktai: "Štai mano dokumen-
tai". Jis nežinojo, ką daryti,
čia sėda, čia stoja išbales. Leit
Gudynui įsakiau greit įvesti
viršun Burokevičiaus kuopą.

Įsakymas kuopos vyrams:
"Nuginkluoti visus priešo
karininkus ir kareivius. Gin-
klus sudėti į vieną kambarį ir
pastatyti sargybą. Karininkus
paprašyti į kitą kambarį, ir
pastatyti sargybą ir visus ka-
reivius suvesti į didžiausį kam-
barį ir pastatyti sargybą".
Komisaro klausiu, kur yra
visų jų ginkluotų jėgų virši-
ninkas. Tuojaus pašaukia ir
prisistato — majoras Laro-
che. Prašau komsiaro duoti

įsakymą visiems kariams su-
stabdyti ginklų veiksmą. Jis
tokį įsakymą duoda majorui
Laroche.

Majoras Laroche telefonuo-
ja į kareivines ir įsako sustab-
dyti ginklų veikimą. Visa tai
įvyko žaibo greitumu. Žiūriu
į laikrodį — lygiai 12 valanda
dienos.

P. Petisne manęs klausia, ar
yra kas nors vyresnis už ma-
ne? Atsakau yra — Budrys.
Jis klausia manęs, ar negalė-
čiau jo pivežti čionai vesti
derybų. Žinoma, galiu atvežti.
Klausiu Vanagaičių, ar negalė-
tų jis parūpinti automobilį
iš Vyr. Sukilėlių štabo atvežti
Budrį Klaipėdon. Vanagai-
tis sako, kad čia pat netoli yra
lietuviška baldų dirbtuvė, ten
gausime automobilį. Nueina-
me, gauname automobilį ir
važiuojame į dvarą netoli
Klaidėdos, kur yra apstojęs
Vyriausias Sukilėlių Štabas.

Nuvykstame ir randame vi-
sai nekarškę štabą. Susėdę už
stalo kaip kokiame piknike—
ramiai sau kepa kvietinius
blynus, geria prancūzišką
konjaką ir blynais su spirgu-
čiais užkandžiauja. Visai ne-
žino, kas darosi Klaipėdoje.
Kai pasakėme, kad Prefektūra
jau paimta ir nuginkluota ir
visų frontų ginklų veiksmas
sustabdytas, kyla džiaugsmi-
ngas laimėjimo triukšmas.

Pulk. Šarauškas pasiūlo
mane paskirti visų sukilėlių
grupių vadu — Budrys sutin-
ka ir paskiria. Ilgai netrukus
mes su Budriu ir J. Vanagai-
čiu grįžtame Klaipėdon.

Prasideda derybos. Priešui
grąžinami ginklai. Surenku
visus sukilėlius — susidaro
nepilnas tūkstantis vyrų. Prie-
šas turi taip pat apie tūks-
tantį, sudėjus kartu su vietos
vokiškąja policija ir žandar-
merija ir prancūzų reguliarios
fronto armijos pilnoj sudėty
vienu batalionu.

Klaipėdoje sužinojau, kad
ryšiams palaikyti kabelis po
vandeniu tikrai veikia ir ryšis
su vakarais palaikomas nor-
maliai. Ką daryti, sukilėlių
padėtis darosi kritiška! Su-
renku visus sukilėlius į vieną
vietą ir duodu įsakymą va-
dams: "Visus sukilėlius vesti
dešimt kartų per miestą su
dainomis, kiekvieną kartą vis
kitomis gatvėmis ir kiekvie-
noje gatvėje statyti vis kitą
būrį priešakyje rinktinės, kad
susidarytų įspūdis, kad mes
turime dešimt tūkstančių su-
kilėlių vyrų. Tai paaiški
slaptai visiems sukilėliams, ir
prasidėjo žygiavimas per mie-
stą. Vyrai koja duoda, net
žemė dreba, ir kiekvienoje
kitoje gatvėje, vis kitį žmo-
nės priešaky rinktinės ir vis
kita daina. Atlikus numatytą
žygiavimą, įsakau palikti gat-
vėse mažus patrulius, o visą
rinktinę vesti į numatytą šau-
lių salę — pasilsėti.

Apie ketvirtą valandą po
pietų iš uosto patrulių gaunu
pranešimą, kad prie Klaipė-
dos uosto artinasi nežinomas
laivas. Aiški mintis: ateina
priešui pagalba. Įsakau Juo-
zui Gineičiui nusiimti sukilė-
lio raištį ir eiti, kaip civilių į
uostą ir sekti, kienu tas laivas
ir ką jis darys. J. Gineičio
pranešimas: "Laivas prisiarti-
no prie krantinės, iš jo išlipu
du karininkai, vienas prancū-
zas ir vienas lenkas. Kariš-
kas lenkų laivas; vadinasi
"Komendant Pilsudsky". Prie
išlipusių karininkų priejo len-
kų konsulas Klaipėdoje ir len-
kiškai pareiškė: jau per vėlu
— Prefektūra paimta, pran-
cūzai pasidavė sukilėliams ir
dabar pilnas miestas sukilė-
lių lietuvių.

Taigi laivas nesiėmė jokių
karinių veiksmų ir iš laivo ne-
leido niekam išlipti. Tai buvo
greičiausiai atėjusi lenkų pa-
galba iš Dancigo. Neuzilgo
aplaukė anglų keturi torpedi-

MANO ŠIRDIS VIS DAR SUSPAUSTA, BET LINKIU
VISIEMS PRIETELIAMS, DRAUGAMS IR
BICIULIAMS LINKSMAI IR LAIMINGAI
PRALEISTI VELYKŲ ŠVENTES

Dan Kuraitis

ATĖJO VELYKOS —
DIDŽIOJI PRISIKĖLIMO ŠVENTĖ!

NUSLINKUS ŽIEMOS ŠALČIAMS, VISI — ŽMONES,
GAMTA, GYVIAI — ATGYJAME NAUJAM
GYVENIMUI.

LINKIME MŪSŲ TAUPYTOJAMS, DRAUGAMS IR
VISIEMS LIETUVIAMS LINKSMAI ATŠVĖSTI
ŠVENTAS VELYKAS!

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
VADOVYBĖ:

- THOMAS S. JANULIS,
Valdybos pirmininkas ir direktorius
- ALBERTAS J. AUKERS,
prezidentas, menadžeris ir direktorius
- JOHN BUDRICK,
Viceprezidentas ir direktorius
- JOHN T. JANULIS,
sekretorius ir direktorius
- EMIL L. DESWIK,
išdininkas ir direktorius
- DR. ALGERD W. PRŪSIS,
direktorius
- EDWARD GAMMIE,
direktorius
- ALEX M. KEZES,
direktorius
- JOSEPH H. STILLER,
teisų patarėjas
- JOSEPH P. VARKALA,
auditorius

ALBERT J. AUKERS
Prezidentas ir Menadžeris

DD "Where people make the difference"

DISTRICT SAVINGS
3430 SOUTH HALSTED • CHICAGO 8, ILL.

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, 9—4;
Thursday, 9—8; Friday, 9—6;
Saturday, 9—1; Wednesday closed.

LINKSMŪ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
linki savo klijentams ir draugams

SHIMKUS DRUGS

FRANK A. SHIMKUS, R. Ph. G.

3301 So. Halsted Street Chicago, Ill.
Phone: LAfayette 3-8863

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMA

IR

LIETUVIŠKOS RADIJO VALANDOS
BENDRADARBIAI

LINKI VISIEMS LIETUVIAMS
LINKSMIAUSIŲ
VELYKŲ ŠVENČIŲ!

Aidona Barcus Daukus ir josios vyras Feliksas Daukus

VISOS SOPHIE BARCUS RADIJO ŠEIMOS PROGRAMOS IŠ WOPA 1490 kil. AM.
Lietuvių kalba: Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10—11 val. ryto — Šešta-
dienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
VAKARUSKOS: pirmadieniais 7 val. vakaro.

7159 South Maplewood Avenue Tel.: HEMlock 4-2413
CHICAGO 29, ILLINOIS

ŠV. VELYKŲ PROGA

SVEIKINAME VISUS MŪSŲ MIELUS KLJENTUS,
GIMINES, DRAUGUS ir PAŽISTAMUS IR LINKIME
DAUG SVEIKATOS IR PAVASARIO DŽIAUGSMO

PARAMA
FOOD & LIQUORS

2534 W. 69th ST., CHICAGO 29, ILL. — Telef. RE 7-3332
Sav. J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

niai šarvuoti laivai, bet ir jie nepasireiškė karo veiksmams ir iš laivų neleidė išlipti įgulsms į krantą. Dar kelioms dienoms praslinkus atplaukė prancūzų kreiseris "Volter", bet į uostą neįplaukė.

Prie komiteto politinių patarėjų buvo priskirtas Dr.

Juozas Purickis, buvęs Lietuvos Užsienio Ministeris, vėliau atvyko buvęs I Lietuvos prezidentas Antanas Smetona.

Vieną dieną Gelbėjimo Komitetas gauna alijantų ultimatumą — atsakyti iki 11 val. vakaro — ar sukilėliai užleids miestą ir uostą alijan-

tams? Dr. J. Purickio patarimu, Gelbėjimo Komitetas duoda kontrultimatumą — alijantams atsakyti iki 10 val. vakaro, ką jie nori?

"Mes miesto ir uosto neužleidžiame, ar tą visą reikalą perduoti karo veiksmams?"

Gaunamas atsakymas 9 val. vakaro, kad jų ultimatumas nereiškia reikalo perduoti karo veiksmams, bet Alijantų komisija visą tą reikalą persiunčia Paryžiui deryboms tęsti toliau.

Man gi nebuvo laiko sudėjus rankas sėdėti. Kai suplaukė laivai, aš visus sukilėlius iškėliau už miesto ribų į parinktas geras pozicijas. Mūsų kariuomenės štabas prisijungė į Klaipėdą buvusį kariuomenės vadą generolą Silvestrą Žukauską, patikrinti mano parinktas pozicijas.

Aašisėdome mudu į forduką ir nuvykome apžiūrėti pozicijas, parinktas sukilėliams. Gen. Žukauskas man sako:

"Visos pozicijos parinktos gerai, aš nieko negaliu nei pridėti, nei atimti." Tą patį pasakė ir Gelbėjimo komitetui ir grįžo atgal Kaunan.

Savanoriai visą laiką pas mane plaukė be pertraukos. Iš Vyriausiojo kariuomenės štabo gavau paraginimą organizuoti I-ji Klaipėdos sukilėlių savanorių pėstininkų pulką.

Prancūzų kariai kareivines aplėdo ir išvyko Prancūzijon. Mūsų sukilėlių pulkas užėmė kareivines.

Pagalbon gavau vieną artrelijos bateriją, bet miestanevedžiau, palikau užmiesty prie parinktų pozicijų.

Derybos vis dar tęsėsi iki vasario 15 d. Tik išvakarėse, vasario 16 d. gavome pranešimą iš Paryžiaus iš Alijantų komisijos, kad Klaipėdos Kraštas ir uostas perleidžiamas Lietuvai, tik bus nustatytas statusas autonominėms teisėms Klaipėdos Krašto ir miesto gyventojams tvarkyti. Lietuvai duodama teisė skirti gubernatorių, o seimelį turės išsirinkti vietos gyventojai sulig būsimo statuto nuostatais.

1923 m. vasario 16 dieną buvo pirma džiaugsminga šventė Klaipėdoje. Prisirinko žmonių pilna Saulių salė. Klaipėdos visuomenė, visi sukilėliai. Anglai ir prancūzai iš laivų paleido į krantą jūrininkus, ir tie atėjo į salę švęsti Nepriklausomybės šventės. Iš Kalno atvažiavo: amerikietis solistas Babravičius ir solistė Gri-gaitienė. P. Babravičius sudainavo: "Tyliai, tyliai Nemunėlis teka," dar vieną lietuvišką dainelę ir dainų padainavo angliškai, koncerto pasisekimas buvo nepaprastas. Bufetas veikė irgi rekordiniai. Pinigų turėjo daug sukilėliai ir jūrininkai, taip, kad į rytą auštant, sukilėliai susikabinę su jūrininkais šoko užlipę ant stulų.

Tai buvo gražiausia 16 Vasario šventė Klaipėdoje ir visame mano gyvenime. Po to sekė kasdieniai rūpesčiai. Reikėjo rūpintis tinkamai išmokyti sukilėlius rikiuotis, šaudyti ir šautuvų ir kulkovaidžių ir mėtyti granatas, kad tikų pulkas visokioms kautynėms fronte.

Mano slapta svajonė buvo su tuo pulku atimti mūsų sostinę Vilnių iš klasingų lenkų, progai pasitaikius. Bet mūsų partijos ir politikuojantieji partiniai karininkai visas pastangas dėjo, kad I-mas Klaipėdos sav. sukilėlių pėstininkų pulkas būtų išformuotas, ir tos intrigos jiems pavyko: Po Velykų gavau įsakymą iš vyriausiojo kariuomenės štabo: "Pulką išformuoti — sukilėlius paleisti atsargon, o visiems karininkams ir puskarininkams grįžti į savo pirminius pulkus." Įsakymas bu-

kiek yra vokiečių kariuomenės prie Tilžės miesto. Jie nuvyko ir tą patį dieną vakare sugrįžė man papasakojo:

"Jiems tekę pasikalbėti su daugeliu vokiečių kareivių ir puskarininkų Tilžės karčiarnose. Iš jų jie sužinojo vienodą nuomonę, kad prie Tilžės dabar yra sutraukta vokiečių kariuomenės viena pėstininkų divizija ir vienas artilerijos pulkas."

Man pasidarė aišku, kad į Tilžę su savo mažomis jėgomis negaliu kišti nosies ir apie tai pranešiau Vyriausiam sukilėlių štabui per pulk. J. Šaruską. Sekančią dieną, sausio 12 d., telefonuoją man pulk. J. Šaruskas ir klausia manęs, ar turiu slaptą įsakymą iš kariuomenės vado pulti Tilžę? Atsakiau, kad turiu. Jis man sako: "Jokiu būdu nevykdyk ir tą laišką — įsakymą tuojau gražink man į sukilėlių vyriausiąjį štabą, nes jį reikia skubiai gražinti Kaunan, jo nevykdžius". Aš taip ir padariau. Atvykęs į Pagėgius Martynas Jankus man patvirtino, kad mums dabar nelaiikas pulti Tilžę ir kitas prūsų gyvenamas vietoves. Gaila, bet per Nemuną į kairįjį krantą vokiečiai mato-mai nusistatė lietuvių nepraleisti.

Per visą laiką Klaipėdos krašto lietuviai vis daugiau linko lietuviybės pusėn. Uostas buvo gilnamas ir kasmet vis daugiau ir daugiau atplaukdavo ir išplaukdavo laivų. Miestas augo ir gražėjo savo pastatais ir daugėjo gyventojais. Perspektyvos Nepriklausomai Lietuvai vis didėjo turint savo uostą į platųjį pa-

sautį per jūras. Jau pasidarė užuomazgos savo prekybos ir karo laivyno. Bet Antrojo Pasaulinio karo audra sugriovė ne tik Klaipėdos kraštą, bet ir visą Nepriklausomą Lietuvą. Turėkime vilties, kad III Pasaulinis karas vėl padės Nepr. Lietuvai atsistoti ant savo laisvų kojų.

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
linkiu visiems savo kostumeriams,
draugams ir pažįstamiems

LITHUANIAN BAKERY

Sav. ANTANAS KAZILIONIS

Reikalaukite mūsų gaminių visose krautuvėse.

2450 WEST 59th STREET

Tel.: HE 4-7434

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
linkiu visiems savo klientams ir draugams

JOE'S TAVERN

JUOZAS SUTKUS

3337 So. Halsted Street

Tel. LA 3-1538

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

Linkime visiems savo kostumeriams ir bičiuliams

J. & M. TAP

JONAS IR EMILIA MOTEJUNAI, sav.

"Kur geri draugai susitinka"

2638 W. 69th Street

Tel. GR 6-9894

Chicago, Illinois

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

Linki

klientams, draugams ir pažįstamiems

MODERN ROOFING COMPANY

JOSEPH B. SAROCKAS, Sav.

4341 So. Spaulding Ave., Chicago 32, Ill.

Tel. LAf. 3-4411

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
KLIENTAMS IR DRAUGAMS LINKI

Cosmos Parcels Express Corporation

LICENSED BY INTOURIST

3212 S. HALSTED ST. — CHICAGO 8, ILL.

EDVARDAS IR VYTAUTAS ZUKAUSKAI, Managers

Res. Tel. WA 5-2737, 225-1864

Marquette Gift Parcel Service

2608 W. 69th St. — Chicago 29 Ill., Tel. WA 5-2737

Linksmų Velykų švenčių visiems savo
kostumeriams ir draugams linki

A. P. STASIUNAS HANDY HARDWARE

PAINTS — GLASS — PLUMBING
ELECTRICAL SUPPLIES

2652 West 71th St.

GR. 6-8852

Chicago 29, Ill.

Linksmų Velykų švenčių linki visiems savo
kostumeriams, draugams bei pažįstamiems

LUDVIK'S TAVERN

LUDVIKAS STUKAS, Sav.

3203 So. Halsted St.

Tel. 225-7398

vo įvykdytas ir į Klaipėdos kareivines buvo prisiųstas 7-tas pėstininkų pulkas, kuris ten išbuvo iki Hitlerio ultimatumo Klaipėdos Kraštą užleisti Vokietijos Reichui.

Lietuvos Vyriausybė ultimatumą priėmė be pasipriešinimo.

Man būnant Kaune sausio 6 d. štaban pasiūkė kariuomenės vadas generolas Stanaitis ir davė slaptą įsakymą žodžiu ir raštu: "Sutvarkius Pagėgių apskritį sukilėlių valdžią — pulti ir užimti Tilžės miestą." Tą įsakymą jis man davė be Vyr. kariuomenės štabo ir Lietuvos Vyriausybės žinios. Vien tik savo patriotinių jausmų skatinamas.

Sausio 11 dieną Pagėgiuose pasiūkiau gerą ūkininką patriotą lietuvi Laurinaitį ir prašiau pasiimti dar vieną gerą vietinį lietuvi. Daviau jiems užtekčiai vokiškų markių pragerti su vokiečių kareiviais ir būtinai sužinoti,

Per visą laiką Klaipėdos

Su gražiausia Pavasario švente šventomis
Velykomis visus savo kostumerius,
draugus ir pažįstamus
sveikina

**GUŽAUSKAS BEVERLY HILLS
FLORAL CO.**

"KAS TIK ĮMANOMA GĖLESE"

2443 W. 63rd St.

Tel. PRespect 8-0833

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ

LINKIME

visiems lietuviams, klientams ir
draugams

ST. CASIMIR MONUMENT COMPANY

HAROLD E. NELSON, Sav.

3914 WEST 111th STREET

Vienas blokas nuo Sv. Kazimiero kapinių

Tiesiog ten, kur busai sustoja

Dėl gražesnio, geresnio paminklo prieinamesne kaina —
kreiptis prie Mr. Nelson

Telefonas — CE 3-6335

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
LINKI VISIEMS LIETUVIAMS

LEONARD BUKAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

10821 So. Michigan Avenue

Phone CO 4-2228.

**LINKSMŲ IR LAIMINGŲ
VELYKŲ ŠVENČIŲ**

**VISIEMS DRAUGAMS, BIČIULIAMS,
PRIETELIAMS IR VISIEMS CHICAGOS
LIETUVIAMS LINKI**

Povilas ir Sally RIDIKAI

3354 South Halsted St.

CHICAGO, ILL.

YArds 7-1911

Judas Ischariot

Velykų ryto apysakėlė

Ernest A. Gray savo knygoje "Tiberijui esant Romos cecorium" pasakoja sekantį legionierių seržanto Britannicus pergyvenimą. Tai buvo iš-

vakarėse prieš pat žydų velykas (Passover), kada Jeruzalėje su dideliu skubotumu buvo teisiama ir vedama į Golgotos kalną mirties bausme nuteistas žmogus, kurs sakėsi esąs žmogaus sūnus, o šventojo rašto žinovai jį vadino paprastu maištininku.

Sekta Britannico pasakoji-

mas: Tą vakarą aš, Flavius, jaunas afrikietis Lysanderis ir dar du kareiviai eįjome sargybą. Gatvės stebėtinai buvo tuščios. Viso mes pamatėme tik vieni vieną jauną žydą skubiai sukant į gatvės užvingį.

"Ne taip greitai, mano bičiuli!" pasakė Flavius jį pasivijęs ir visu sunkumu uždejęs savo ranką ant jo peties. "Kas esi tu ir kur skubi taip greitai?"

Aš priešęs pašviečiai žibintu nepažįstamajam į akis. Jo ta žema išlenkta kakta, aštrus snukis ir reta raudona barzdelė — nustebau atpažinęs, kad tai yra vienas tų jaunųjų zelotų, yra Jėzaus mokinių. Jo veidas buvo pilkas kaip pelenai ir jis sunkiai kvėpavo, lyg būtų bėgimo lenktyne dalyvavęs, ir per jo veidą tekėjo dideli prakaito lašai.

"Seržante", pastebėjo Lysanderis, sausiai nusikvatojęs, "jis atrodo taip, lyg būtų ką tik žmogų nužudęs!"

"Iškrėsti jį!" paliepiu. Mačiau, kad iš jo apsiausto kažkas kyšojo. Jaunasis afrikietis apėtupeino jo rūbus.

"Neturi jokio kinžalo, seržante", pagaliau pasakė. "Bet kas gi čia? Sunkus, pinigų pilnas maišelis!" Lysanderis ištraukęs maišelį, pradėjo iš jo imti skambančius sidabrinus ir skaičiuoti savo saujeje.

"Trisdešimt sidabrinų, seržante!"

"Tai yra vieno vergo galvos kaina! Kaip tu vadinies?" paklausiau to jauno zeloto.

Jo plačiai išskėstos akys, kurios nepaprastai žvilgėjo žibinto šviesoje, vengė mano akių ir blankiai nūsūko į šalį. Jis palaižęs savo lūpas pusbalsiu išstėnėjo: "Judas Ischariot"...

"Ir kokiū būdu tu įsigijai šitokią didelę pinigų sumą?"

Jis kažkaip nežmoniškai sujudėjo ir spoksojo į mane, lyg būčiau jam per burną tvoręs. Bet čia pat mano tikram pasibaurėjimui, jis apsiplė ašaromis, puolė ant kelių ir paslėpė veidą savo drebančiose rankose.

"Bū! Nesibijok, mes tavo trijų dešimčių sidabrinukų nepavogsim", pasakiau su panieka ir pasilenkiau, siekdamas piniginę jam atgal į apsiausto kišenę įkišti.

Tik sekantį rytą, arklis šeriant, sužinojau visą istoriją apie tuos trisdešimt sidabrinų, kurie paprastai esti išmokami už vergą. Flavius beateingas kumštėmis mostiguodamas, "Kaip aš gailiuosi, kad aš tam žiurkei nenusukau jo išdžiūvusį sprandą — tikrą žiurkės sprandą! Aš būčiau pajėgęs jį savo nykščiu ir vienu rodomuoju pirštu nutrėkšti!"

"Apie ką tu čia kalbi?" paklausiau.

"Nagi, apie tą apgailėtiną žiurkę, kurį mes vakar vakarą sutikome, tą Judą Ischariotą! Jis už tuos sidabrinukus savo mokytoją pardavė. Visas miestas apie tai kalba!"

Iš mano rankų su bildėsiu ir visomis avizomis iškrito visas bušelis.

"Vadinasi, vis dėlto jie suvarė jį į savo bučį!" Dausiau nebegalėjau išarti.

"Verk, seržante, jei tatai tavo skausmą palengvina. Mes, tavo draugai, kartu su tavim apraudojome tą nieksingą išdavystę žmogaus, kurs kad ir žydas ir be to dar nra našas, tačiau buvo pilnutimis žmogus!" pasakė Lysanderis. Bet Flavius buvo kitokios nuomonės:

"Nefaištykite ašarų dėl žmogaus, kurs drąsiai mirė žvelgia į veidą. Jis verčiau

IŠTIKIMO ŠUNS KERSTAS

Netoli Montargis rotušės, Loiret departamente, stovi nepaprastas paminklas: jis vaizduoja šuns ir žmogaus dvikovą. Ši dvikova įvyko tarp Chevalier Macaire ir riterio Aubrey de Mondidier šuns. Arena buvo ta Paryžiaus aikštė, kurioje šiandien stovi Notre Dame. Vieną gražią dieną riteris Mondidier dingo. Jo dogų veislės šuo nuvedė cypdamas vieną ginklanę į Bondy mišką, kur gulėjo nužudytas de Mondidier. Kūnas buvo nugabentas į Paryžių, ir ten turėjo įvykti laidotuvis.

Kai karalius su palydovais ejo prie katafalko, įsiutęs dogas puolė Chevalier Macaire. Ir nuo šito momento prasidėjo Chevalier Macaire persekiojimas: šuo puolė jį, kur tik ir kada tik pasitaikė proga. Netrukus pasklido gandai, kad Chevalier Macaire nužudęs de Mondidier, Karalius pareikalavo Dievo sprendimo: žmogus ir šuo turėjo stoti į dvikovą.

Chevalier Macaire buvo leista gintis lazda, o šuniui buvo pastatytas narvas, kuriame jis galėjo pasislėpti nuo smūgių. Dvikova tęsėsi tris valandas. Dogas sukiniėjosi aplink, vikriai vengdamas lazdos ir vargindamas savo priešą. Sukandžiotas ir visiškai iškankintas Chevalier Macaire, pagaliau nebepajėgė priešintis, ir dogas jau buvo begriebias jį už gerklės. Chevalier Macaire suriko: "Aš jį

ryžtasi už savo įsitikinimus mirti ir dėlto aš sveikinu jį kaip Didvyrį!"

nužūdziau", ir šuo buvo nuvytas. Teismas paskyrė žūdzimui mirties bausmę, kuriai įvykdyti, kaip paprastai anais laikais, buvo panaudota giljotina. O ištikimam šuniui Mantargis gyventojai pastatė paminklą.

B. Hack

Pernykštė skrybėlė

Liucija Tompsonaitė pabudo, garsiai šaukdama. Ji pasikėlė ir virpančia ranka paspaudė mygtuką. Lempa ant naktinio staluko užsidegė. Čia pat stovėjo telefonas. Vis dar virpančiais pirštais Liucija surinko reikalingą jai numerį.

—Daktaras Velingtonas? — paklausė ji virpančiu balsu. —Čia aš, panele Liucija, — atsakė daktaras. — kas įvyko?

—Dovanokite, daktare, kad aš pažadinau jus vidurnaktį, bet tai, kas įvyko, baisiai sukrėtė mane. Aš sapnavau bausių, baurių, siaubingą sapną... Tik nesijuokite, daktare, tai, ką aš susapnavau, tikrai tragiška... Aš sapnavau, kad aš čia Broadway gatve visiškai nuoga tik su skrybėle ant galvos... Daktare! Tai buvo vidudienis, saulė švietė, žmonių buvo nesuskaitoma daugybė... Ir visi, žinoma, visi žiopsėjo į mane... Visi! Man buvo gėda, ir aš ėmiau bėgti, kiek galėdama... Bet aš negalėjau pasijudinti iš vietos, mano kojos buvo lyg jaugusios į žemę... Tai buvo tikras pragaras... Daktare, aš visa drebu... ką daryti, daktare? Juk jūs mane gerai pažįstate... Patarkite, ką daryti... Kurį laiką daktaras Velingtonas nieko negalėjo patarti.

— Panele Liucija, — sušnibždėjo jis, — aš tikiuosi, kad

tamsta pasitiki manim. Juk aš jau keletą metų gydaū jus nuo... na, nuo visokių ligų... (nuo neegzistuojančių, pagalvojo daktaras). Dabar prašau užsimerkti ir nedelsiant atsakykite į klausimą, kurį aš duosiu... Ar jau užsimerkėte?

— Jau, daktare...

Daktaro Velingtono balsas įgijo magiškos galios: —Kas būtent labiausiai paveikė jį, kai jūs nuoga ir su skrybėle ant galvos vaikščiojot Broadway gatve? Atsakykite tuč tuojau! — Skrybėlė! Juk ji buvo pernykštės mados!

Vertė K. M.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ linki visiems savo kostumeriams ir draugams
A. KAIRYS REAL ESTATE
2501 West 69 Street Tel.: 436-5151

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ linki savo klientams ir draugams
MARQUETTE BAKERY, INC.
2616 West 69th St. Chicago 29, Ill. Tel. WAlbrook 5-3471

Linksmų Velykų Švenčių linki visiems savo klientams ir draugams
Frank's Television & Radio, Inc.
PARDUODAM IR TAIŠOM
Savininkai PAULIUS ENDZELIS, JUOZAS BENDORAITIS
3240 So. Halsted St. CALumet 5-7252

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ linkime visiems savo kostumeriams ir draugams
ROYAL BLUE STORE
A. VALAVIČIUS, A. ČEPENAS, K. BRENCIUS
4359 S. Campbell Ave. Chicago 32, Ill. Tel. BI 7-9475

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ visiems draugams ir kostumeriams linki
KAUNAS PARK INN
ANNA IR RAY KAUNIETIS
2650 W. 69th St. Tel. GROvehill 6-9753

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ klientams ir draugams linki

AUDITORIJOS RESTORANAS
GENOVAITE IR JONAS MALIORIAI, sav.
3131 So. Halsted Street

Linksmų Velykų švenčių linki visiems savo kostumeriams ir draugams
EAGLE RESTAURANT
EVA POVILAITIS
SKANCS LIETUVISKI VALGIAI, UZKANDOS
1743 So. Halsted St. Tel.: CAnal 6-8456

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ visiems kostumeriams ir draugams linki
GRAY'S SHELL SERVICE
Savininkas PETRAS GRAZINSKAS
6654 S. California Ave., Chicago 29, Ill. Tel. PR 8-9676

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ linki Roosevelt Furniture Bendrovės direktoriai:
Feliks A. Raudonis, Nellie Bertulis, Frank Lengvis ir visas štabas visiems savo kostumeriams ir draugams

ROOSEVELT FURNITURE BENDROVĖ
2310 W. Roosevelt Road SEeley 3-4711

Linksmų pavasario Velykų švenčių linkime visiems savo klientams, draugams ir pažįstamiems
MARQUETTE FASHIONS
Moterų Rūbų Krautuvė
S. IR Z. JURKŪNAI
2438 W. 63rd St. Tel.: HEmlock 4-4321

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ linki visiems savo klientams ir draugams
"RŪTA" RESTAURANT
ENINA IR KAZYS BALTRAMONIAI, Sav.
6812 So. Western Avenue

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ LINKIME Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams!
SIUVĖJŲ DIRBTUVĖ
PRANAS IR IEVA NAVAKAUSKAI, Sav.
Cleaning, Pressing and Repairing
2653 W. 43rd St. Tel.: LAFayette 3-4116

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ linki visiems savo klientams, draugams ir pažįstamiems
BALTIC BAKERY
1800 West 46 Street Tel.: LA 3-1510

Linksmų Velykų švenčių linki visiems savo kostumeriams ir draugams
KAZIO ERINGIO
California Super Service Station
4824 S. CALIFORNIA AVE. Tel. VIRginia 7-9327

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ Linkime Visiems Lietuviams

BRIGHTON BAKERY
JADVYGA IR FELIKSAS MACKEVICIAI Savininkai
Telef.: VIRginia 7-1250
2457 West 46th Place Chicago 32, Ill.

TALIUS - BANDITŲ VADAS

Kaip šiandien Lietuvoje vadinami laisvės kovotojai

Nepasakysiu, koks jo tikras vardas. Žmonės jį vadina Čarliu. O Čarliu pavadinamas beveik kiekvienas, kai jo vardui nesurandama tikslesnio amerikoniško atitikmens.

Siaip tas Čarlis buvo visiškai nekenksmingas žmogus: nerūkė, negėrė, nesirūpino kaimynų divorsais nei jokia kitokia aukštesne politika.

Tiesa, turėjo vieną nuodėmėlę — pradrįso rašinėti Lietuvos žiūrėk, ima ir parašo laiškėlį, kad jis dar gyvas ir sveikas, o to įrodymui, kartais net doleriu-

ką vokelin įstumią. Paprastai po kiek laiko ateina atgal doleriuokas ir atsakymas, kad ir jie ne tik gyvi, bet dar ir labai gerai gyvena, visko per akis turi, tik jiems, girdi, geriau kokia skarytė už tą doleriuoką, kurio trupulos galvos nepridengsi...

Vieną kartą susitikau Čarlij kiek susirūpinusį.

— Gal tau doleriuokai prapuolė? — paklausiau.

— Nesijūčiau šį kartą doleriuokų. Prapuolė visas laiškas, — paaiškino Čarlis.

— Tai gal ką pripolitikavai? — paklausiau, nors ir žinojau, kad jis ne tam žmogus. — O gal įdėjai ką? — pridūriau.

— Nieko, tik raštelį, kad yra pasiūsta vienam džiovininkui truputėlis vaistu.

— Va, čia jau atsiduoda politika ir amerikoniška propaganda... — klausiu.

— O kaip užrašai adresą? — klausiu.

— Paprastai — Rokiškini.

— O kas siuntėjas? — Talius.

— Talius?!... — Taip, Talius... — Žmogau, ką tu padarei, kaip išdrįsai?!... — O kodėl... Juk Taliai ramiai gyvena Latvijos pasieny... — Taip, gyvena... Bet dabar jie pasmerkti ir jų vardas tenai prakeiktas, kaip banditų vado brolių... Pražudei adresatus! — pareiškiau susijaudinęs ir padaviau Čarliui "Tėvynės Balso" numerį, kuriame buvo graži mano gimtojo Rokiškio miesto ir mano namų nuotrauka, ir kurį todėl dažnai turėdavau su savimi.

— Žiūrėk, skaityk čia! — paliptau Čarliui. Čarlis, perskaityęs, tik išsižiojo ir skėstelėjo rankomis į šalis. Pasakysiu, visiškai nusigando.

— Tai ką gi aš galėjau žinoti?!... — sudejavo Čarlis.

O "Tėvynės Balse" buvo parašyta, kad "1946 m. vasario 25 d. banditai, kuriems vadovavo budelis Talius, įsiveržė į valstiečio Kanopos namus..." ir taip toliau.

Dabar nesunku įsivaizduoti, kas pasidarė Rokiškio pašte, gavus laiška, kurio siuntėjas — baidus banditas Talius... Na, bašninkas Talius, iš grabo besikeliąs... Lietuviškai vargiai paskaitantieji laišku tikrintojai, čiupo kaip alkani vanagai tą laiškėlį, kuris jau daugiau niekad nebeišvydė dienos šviesos...

— Argi laiška tikrinami?! — vėl nustebė naivus Čarlis.

— Žinoma. Paskaityk "Tėvynės Balsą", "Švyturį", "Jaunimo Gretas" ir įsitikinsi, kad ne tik laiška tikrinami, bet, kartais, laišku gavėjai priverčiami parašyti jiems padiktuotus atsakymus.

— O kas gi buvo ištikrųjų tas Talius? — nusiminęs klausė Čarlis.

— Sunku pasakyti. Parašyta — banditas. Taip, Latvijos pasieny, viename kaime gyveno Talių. Ar tas Talius iš ten, ar iš kur kitur, ar tame kaime dar bent vienas Talius tebėra, ar visi su visu kaimu sunaikinti, Sibiran ištremti, kas galėtų pasakyti? Juk bolševikų ir nacių kautų naikinimo metodai labai panašūs. Kas pasakytų, kiek dabar Lietuvoje naujų Pirčiupių? Nebent mūsų zemliokas ten buvęs Antanas Bimba apie tai galėtų kiek daugiau pasakyti, jei nebijotų. Reikia jį klausyti. Žinau tik, kad iš tos apylinkės daug lietuvių dingo arba buvo Sibiran išvežti. Jų tėviškes ir turtą apėdo įvairūs barzdylos. Matyt, visi lietuviai virsta banditais...

— Tai jau negali būti... — su-prieštaravo Čarlis.

— Nežinau, bet žiūrėk, kas parašyta toliau. Reiškia, Talius, Bekeris ir Slavinskas — banditai. Kazys Dobilas — Jurevičius — banditas. Povilas Skiauteris — banditų gaujos vadas. Ir taip toliau. O čia puslapis iš "Švyturio", irgi, apie Rokiškį. Štai: Varnas — banditas, o gal ir jų vadas, — turi planšetę, punda atšaukimų, niekšų ir išgamų

sąrašą ir t. t. Juk kam gi paprastam eiliniam vagiui būtų reikalingi, sakysim, tokie atšaukimimai? Toliau: Garška, Trukšėnys, Sodėlių kaimo atramos punktas ir t. t. Tikras pašėlimas — visa banditų kariuomenė su visokiais atramos punktais... Petras Deksnys — banditų gaujos dalyvis ir t. t. Atsi-vertęs "Tiesą" pamatytum, kad dar vienas labai baidus banditas, Dzikas-Dzikavičius iš Mitragalio, laimingai išvengęs Raudonojo Teisingumo kruvinos rankos pasprukęs kažkur už Atlanto. O jo žygių, t. y. nusikalčių aprašymas savo fantazija toli pralenktų fantastiškiausius kriminalinius kūrinius. Anot garsaus stribo Petro Žeidžio žodžių, ir Tartalės kaimo bobšės pavirtusios banditėmis. Kalbant rimčiau, net jaunos mergaitės su-banditėjusios. Štai visiems žinoma, puiki ir gera mergaitė, buvusi kaimynė dabar Čikagoje gyvenančios Kiaulėnaitės, Kizliško Sanvaitytė, irgi, žuvusi bunkeryje kaip banditė, su automatu rankose... Ir čia tik vienos mažos Rokiškio apylinkės dar mažesnė dalelytė. O kur dar "Švyturyje" surašyti banditai Skapiškio ir "Tėvynės Balse" aprašyti Pandėlio valsčiaus? Kur dar Z. Bridikio minimi Svėdasų apylinkės ir kitų apylinkių? Štai čia neįmanoma visų ir suminėti.

— Bet aš nesuprantu, — įsiterpė Čarlis, pasinaudojęs mano atsikvėpimu, — iš kur tiek tų banditų dabar atsirado ir tai vien tik mūsų apylinkėje? Juk anksčiau visoje Lietuvoje gal tik du banditai tebuvo, tai Rikis ir Balsys.

— Matai, kapitalizmas buvo atsilikęs, o komunizmas progresuoja... — Tiesa, buvau pamiršęs, — vėl įsiterpė Čarlis, — buvo ir pas mus... Atsimeni, kai dar prie Smetonos vieną naktį mū-

sų kaimyno Kirstuko visą šeimą išpiovė?

— Kur neatsiminsi... Bet tada tie maskollai, naktį išpiovė Kirstukus, visai nesigyrė, kad jie yra liaudies gynėjai ir piovė banditus. O dabar, matai, ir čia progresas: vidury dienos ruskis papiauna lietuvių ir šaukia: banditų sutvarkiau!

— Negaliu nieko suprasti, negaliu, — vėbleno Čarlis ir, neatsisveikinęs, sunkiai kojas vilkdamas, nuėjo giliai susimastęs.

Jei ne tas pasikalbėjimas su tuo keistuoliu Čarliu, nebūčiau gaisęs, rašydamas apie Talių ir kitus banditus. Juk visiems jau seniai žinoma, kad lietuviai nuolat žudomi ir dar visokiais keiksmazodžiais niekinami. Žudė vokiečiai, žudo rusai, o įvairūs išsigimėliai dar patalkininkauja tiems budeliams. Čia nieko naujo. Bet dabar, pradėjus, reikia ir užbaigti.

Pirmiausia, ar Talius ir kiti buvo banditai tikrąja to žodžio prasme? Tikriausiai ne. Juk jie kiekvieną patriotą lietuvių, o ypač kovotoją, vadina banditu. Tai jau gerai žinoma. Dėl paprastų ir tikrų banditų nebūtų keliamas tiek triukšmas. Štai du arkliavagius Joršovus nuo Kriaunų dar anais senais laikais sutvarkė Velniaikalnyje ir pamiršo. Tik senis Jorša laikas nuo laiko pakalbėdavo, girdi, kad ir sava valdžia, bet nelabai teisinga — už vieną kumelę net du tikrus ruskus.. Gospodi pomilui!...

Toliau, kas kaltina lietuvių Talių? O gi Lietuvos "patriotas" N. Trastaška! Kas jis toks? Iš kur?

Žinoma, visi tie, kurie tik pabandė kaip nors sutrukdyti įsikurti Rokiškyje tokiems, yra banditai... Dabar, jeigu tas Trastaška

pats yra garbingas žmogus, ne banditas, tai ko jis čia ieško jam svetimame Rokiškyje?

1864 m. caristiniai rusai sunaikino gražaus Miliūnų kaimo lietuvių gyventojus. Išžudė, ištrėmė, o jį vietą atkėlė savo brolius rusus, kurie jau visas šimtmetis visaip kenkia savo kaimynams lietuviams: įskundinėja, vagia, plėšikauja. Gi da-

bar net atvirai išėina sunaikinti savo kaimynų lietuvių, juos žudydami ir dar banditais apšaukdam.

Jeigu jie yra padorūs žmonės, ir jiems nepatinka Rokiškio kraštas ir jo gyventojai, tai ko jie dabar nesikrausto atgal į savo "rodiną"? Juk keliai atviri. Kiti, kurie padoresni, jau taip ir padarė. Pvz.: Miciūnų Maksim-

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
linkiu visiems savo klientams ir draugams

PETRAS M. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE ir INSURANCE BROKERIS

714 West 31st Street
Tel.: DA 6-2793 Res. 776-9224

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
savo klientams ir draugams linki

SPAITIS STORM WINDOW CO.

3259-61 So. Halsted St. Phone VI 2-6472

Linksmų pavasario Velykų švenčių linkime visiems savo klientams ir draugams

Narcizas ir Olga Kreivėnas
DELICATESSEN

3263 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois
Phone CA 5-6696

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
linki visiems savo kostumeriams ir draugams

SUKYS - DOODY - ANTONISEN
INC.
REAL ESTATE — INSURANCE

3252 So. Halsted Street Calumet 5-2520

Linksmų Velykų švenčių visiems savo kostumeriams ir draugams linki

KAZYS ČESNAUSKAS
Generalinis kontraktorius namų statybai

6928 So. Maplewood Ave. HE 6-2812

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
linki visiems savo klientams ir draugams

ANTANAS VILIMAS
PERKRAUSTYMAI ARTI IR TOLIMŲ DISTANCIJŲ

3415 So. Lituania Avenue
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

— Zinoma. Paskaityk "Tėvynės Balsą", "Švyturį", "Jaunimo Gretas" ir įsitikinsi, kad ne tik laiška tikrinami, bet, kartais, laišku gavėjai priverčiami parašyti jiems padiktuotus atsakymus.

— O kas gi buvo ištikrųjų tas Talius? — nusiminęs klausė Čarlis.

— Sunku pasakyti. Parašyta — banditas. Taip, Latvijos pasieny, viename kaime gyveno Talių. Ar tas Talius iš ten, ar iš kur kitur, ar tame kaime dar bent vienas Talius tebėra, ar visi su visu kaimu sunaikinti, Sibiran ištremti, kas galėtų pasakyti? Juk bolševikų ir nacių kautų naikinimo metodai labai panašūs. Kas pasakytų, kiek dabar Lietuvoje naujų Pirčiupių? Nebent mūsų zemliokas ten buvęs Antanas Bimba apie tai galėtų kiek daugiau pasakyti, jei nebijotų. Reikia jį klausyti. Žinau tik, kad iš tos apylinkės daug lietuvių dingo arba buvo Sibiran išvežti. Jų tėviškes ir turtą apėdo įvairūs barzdylos. Matyt, visi lietuviai virsta banditais...

— Tai jau negali būti... — su-prieštaravo Čarlis.

— Nežinau, bet žiūrėk, kas parašyta toliau. Reiškia, Talius, Bekeris ir Slavinskas — banditai. Kazys Dobilas — Jurevičius — banditas. Povilas Skiauteris — banditų gaujos vadas. Ir taip toliau. O čia puslapis iš "Švyturio", irgi, apie Rokiškį. Štai: Varnas — banditas, o gal ir jų vadas, — turi planšetę, punda atšaukimų, niekšų ir išgamų

— NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, MARCH 28, 1964

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
klientams ir draugams linki

HEALTHY FOOD RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
JULIA BICŪNIENĖ, Sav.

4326 So. Halsted St. Tel. DA 6-9837

Linksmų Velykų švenčių linki visiems savo kostumeriams ir draugams

K. JAKUS
Siuvėjas ir valytojas moteriškų ir vyriškų drabužių

10302 S. Michigan Ave. Chicago 28, Ill.
Phone PULLman 5-1168. Res. WA 8-5661

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
linkime visiems savo kostumeriams ir draugams

JULIA'S RESTAURANT
STANLEY, JULIA IR SŪNUS BENEDIKTAS, sav.

4656 So. Western Ave. Tel. VI 7-9400
CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
linki visiems savo klientams ir draugams

CIRCUIT T. V.
AND RADIO SERVICE
DAN LIUTIKAS, sav.
Ekspertai visų gamybų. Greitas patarnavimas į namus ar dirbtuvėje. Garantuotos dalys ir darbas.

2412 W. 71 St. Tel.: 471-2446

Linksmų Velykų Švenčių
linki visiems savo klientams ir draugams

"PAŽANGA"
Naujas garažas, nauji įrengimai, Sinclair gazas.

Garažo telef. LA 3-9663
Namų telef. YA 7-7215

ANTANAS STANEVIČIUS, Sav.
2641 West 47 Street

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
linkiu visiems savo draugams ir pažįstamiems

MICHAEL KIRAS
Chicago, Ill.

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
linkiu visiems savo kostumeriams, draugams ir pažįstamiems

LITUANICA
ROBŲ SIUVYKLA IR VALYKLA
Antanas Gegužis, Sav.

3255 So. Halsted St. — Phone DA 6-3995

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ
VISIEMS DRAUGAMS IR KLIENTAMS LINKI

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANCKUS, sav.
Gazolino stotis ir automobilių taisymo dirbtuvė

5759 So. Western Ave. Tel. PR 8-9533

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ
linkime visiems savo kostumeriams ir draugams

HOLLYWOOD INN.
UZEIGA IR SALĖ RENDON
RUDAUSKŲ ŠEIMA

2419 W. 43 St. Tel.: VI 7-9780

H. P. AEGLER

Slaptoji policija

Vienos mažos Pietų Amerikos valstybės (nutylėjimo, kurios būtent) karinis attache buvo labai svarbiais, slaptais politiniais reikalais komandiruotas į New Yorką, kur jis tučtuojau nuvyko į didžiausią karinių Uniformų atelier. Ten jis įsileido į kalbas tik su pačiu vyriausiu direktorium

ir jo sekretorium. Jiems jis šiek tiek atskleidė savo vizito tikslus. Jis padarė aluziją, kad jo tėvynėje vėl įvyko perversmas, tiesa, nepareikalavęs jokių aukų ir nesukėlęs jokios krizės, bet vis dėlto privertęs naują kabinetą padaryti tam tikrų pakeitimų kariuomenėje, policijoje ir ministerijose. Ryšium su visais tais pakeitimais jis, karinis attasė, gavo įsakymą užsa-

kyti čia, New Yorke, ypatingu uniformų, kurių piešinius jis turi čia pat su savim.

Kariniame atelier kilo tikra audra. Prasidėjo karštilgiški pasitarimai, ginčai, skaičiavimai. Laimei su ponu kariniu attasė buvo atvažiavęs ir karininkas, kurio pietamerikinė vaizduotė sugebėjo sukurti tokių prašmatnių ir drąsių spalvų, blizgančių sagų, margų kaspių ir auksinių siūlų kombinacijų, kad newjorkiniam siuvėjui — menininkui liko tik išsižioti, gėrėtis ir girti. Čia buvo pulkių tarnybinių ir išeginių uniformų pavyzdžiai visoms sausumos kariuomenės, laivyno ir aviacijos dalims ir visiems laipsniam, čia buvo uniformų pavyzdžiai visų ministerijų tarnautojams ir net dvasiškiams. Pagaliau attasė ištraukė iš savo portfelio dar vieną pavyzdį ir pasakė:

— Čia kažkas visai ypatinga! Tik pasižiūrėkite! Newyorkietis pagarbiai išvyniojo pavyzdį ir apstulbo: trikampė — lyg prieš du šimtus metų — geltonos ir raudonos spalvos kepurė su milžinišku žaliu ir mėlynu papūgų plunksnų kuodu; žydrios spalvos švarkas su auksiniais antpečiais; labai ryškios raudonos spalvos kelnės ir elegantiški raiteliški batai ilgais žibanciais aulais ir sidabriniais pentiniais. Be to, ballas diržas su sidabrine sagtimi.

Nesu matęs, — mikčiodamas tarė newyorkietis. — Juk tai pasakiška! Aš spėju, ekselencija, kad tai jūsų raitelių gvardijos paradinė uniforma?

— Ką gi jūs sau galvojate? — nusišypsojęs atsakė attasė. — Ne, nel! — Čia jis stabtelėjo ir, pasilenkęs prie newyorkiečio ausies, paslaptinai pasakė: — Tarp mūsų kalbant, tai uniforma mūsų slaptajai policijai! Vertė E. J.

P. A.

NE VISAI TAIP...

Kasdien nekantriai laukia laikraščio mano kaimynas — senas, sulinkęs vyras raukšlėtu veidu. Koks bebūtų oras — jis stovi prie vartelių visada tuo pat metu, beveik sekundžių lūkslumu. Jis įsitikinęs, kad net šiais netikusiais laikais ir net vaikai, turi būti punktualūs. Ir jis įvertina punktualumą: vaikas, laiku atnešęs laikraščius, gauna iš senuko obuolį. Ir vaikas, žinoma, stengiasi būti punktualus. O naudos turi ne tik senukas, bet ir visi kaimynai, nes juk ir jie punktualiai gauna laikraščius.

Vakar senukas veltui stovėjo prie vartelių. Suprantama, buvo nepakenčiamas oras.

— Anais senais laikais buvo kitaip, — burbtelėjo jis man, kai aš ėjau pro jį. Bet jo tonas nebuvo per daug įtikinantis.

— Eik šen, į trobą, juk šalta, — pasakė jo žmona, pradariusi langą. — Peršalsi, ir gausiu tave gydyti, o čia — gali palaukti prie lango...

Senukas neklaušė. Jo žmona atnešė jam šaliką, kurį jis apvyniojo aplink kaklą, nepatenkinamai murmedamas.

— Matote, — kreipėsi į mane jo žmona, — kad ir dangus griūtų, kad ir akmenimis lytų, o jis vis tiek turi laukti čia lauke tų savo laikraščių. Ir — ar tikėsite? — jis juos perskaito, taip sakant, nuo A iki Z. Net ir tada, kai beveik nieko kito nėra, o vien tik skelbimai... Na, ką gi padarysi, tokia jau aistra... — Ji skubiai nuėjo namo, o senukas išėjo už vartų, į gatvę.

— Na, pagaliau! — sušuko jis, pamatęs iš tolo laikraščio išnešiotą, ir kreipėsi į mane:

— Manoji neturi jokio supratimo apie laikraščių skaitymą... Moterys apie tai iš viso nieko neišmano... O jūs... jūs net neišdrįsote su ja pasiginčyti...

— O jūs? — įsiterpiau aš.

— Aš? Man nėra reikalo ginčytis su ja, juk ji — mano žmona. Na, klausykite, laikraštį reikia skaityti ištiesai net ir tada, kai jame be skelbimų nėra nieko kito. Perskaitęs skelbimus, sužinai, kas ir kur duodama geresnėmis sąlygomis... Todėl aš ir žinau visa tai, o ji — ne. Be to, kas šandien būtų iš jos, jei aš jau anais senais laikais nebūčiau skaitęs vedybinių skelbimų?

— Ak, šitaip? — sušukau aš. Tai jūs ją radote per skelbimus?

Šiuo momentu kaip tik priėjo laikraščio išnešiotas ir, gavęs savo tradicinį obuolį, nuskubėjo prie sekančio namo.

— Tiesą pasakius, ne visai taip, — kiek sumišęs atsakė senukas. — Ne, ne aš ją susiradau, o ji — mane!

Vertė E. J.

Trafiko kurjuzai

Iš Trafiko Saugumo Tarybos praeitų metų automobilių nelaimių raporto

Mrs. Virginia Nichols iš St. Charles, Ill. bevažiuojant automobiliu Michigan greitkeliu, bėdos ištiktas sportinis lėktuvas staiga nusileisdamas atsimušė į jos automobilio užpakalį. "Mano vyras niekada nepatikės!" ji nusiskundė, žiūrėdama į padarytą automobilii nuostolį.

Kita Mrs. Dawn Wilkinson iš Battle Creek, Mich., bevažiuodama tuo pačiu greitkeliu turėjo koliziją su fortėpionu (kurs bevežamas sunkvežimiu iškrita jai tiesiai po ratu...).

Vienas vyras (net pavardė nepaduota), važiuodamas ne-

8 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, MARCH 28, 1964

LINKSMŲ PAVASARIO ŠVENČIŲ — VELYKŲ

linkiu savo pacientams ir draugams

DR. PETRAS Z. ZALATORIS

Tel.: CA 6-0257

LINKSMŲ PAVASARIO ŠVENČIŲ — VELYKŲ LINKI VISIEMS

ALGIRDAS IR ALDONA BRAZIAI

AL'S HILLTOP LOUNGE

8514 ROBERTS ROAD

Oaklawn, Ill.

Tel.: GArden 2-9561

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ MŪSŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO NARIAMS, BENDRADARBIAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS LINKI VALDYBA IR DIREKTORIAI

JOHN PAKEL, Prezidentas

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVENUE

CHICAGO 36, ILLINOIS

GRovehill 6-7575

toli Windrow, Arizonoj, neteko kontrolės ir jo automobilis nubėgęs iš kelio atsidavė į akmeninį stulpelį, pastatytą trijų valstybių sienų kampe, ir kol žmogus kontrolę bepaėmė į savo rankas, jo automobilis pervaziavęs New Mexico kertę įvažiavo į Colorado ir įstrigo Utah teritorijoje...

Arba šitoks akcidentas: James Davis iš Oklahoma City bevažiuodamas keliu tiek pasidavė į šoną, kad automobilis užvažiavo elektros energijos stulpo atsparos vielą (guy wire) aukšty, perskrido per krūmą ir nukrito aukštyn ralais. Davis nesužeistas paliko prie vairo bekabantis galva žemyn, bet atsisekęs diržą, kuriuo laikėsi prisisekęs, galva atsitrenkė į automobilio lubas ir susižeidė.

Arba, du Naujosios Meksikos medžiotojai išvažiavę į Mountainair krūmus kiškių šaudyti, pakeliui buvo užpulti aro, kurs jiems išmušė automobilio priešakinį langą...

Arba Dallas, Texas, policininkas, kurs taip pat prisirišęs diržu važiavo, sustojęs skubiai belipdamas iš automobilio, pamiršo, kad yra pririštas ir staiga pasitempęs revolveriu užsikabino į diržą, pervirto ant automobilio pakopos, o revolveris atsirėmęs į krūtinę nubružino šonkaulius.

Arba dar: Lawrence Hitz iš Gilman, Ill., aiškinoši nenorinčiai tikėti policijai, kad važiuojant iš darbo namo, buivolai (buffalo) jam pastojo kelią ir ragais išmaurojo langą. Hitzo skundui patvirtinti, policija greit gavo skundą, kad žmones gąsdina iš buivolų farmos pabėgęs bulius.

LINKSMŲ ŠV. VELYKŲ ŠVENČIŲ linkiu savo pacientams ir prieteliams

DR. ir MRS. PETER T. BRAZIS

Gydytojas ir Chirurgas

2434 West 71st Street

Tel.: HEmlock 4-5849

Linksmų pavasario Velykų švenčių linkime visiems savo klientams ir draugams

VALGYKLA "G A I V A"

Aleksas ir Felicija Shviragai, Sav.

3206 So. Halsted St. Tel. DANube 6-9299

SVEIKINA DRAUGUS IR RĖMĖJUS SU VELYKŲ ŠVENTĖMIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET

CHICAGO 8, ILLINOIS

Telefonas: HAYmarket 1-3070

PAREIGŪNAI:

PAUL J. RIDIKAS Prezidentas
PAUL MILLER I Viceprezidentas
EDMUND J. BARABAS II Viceprezidentas
OLGA RYPKUS Sekretorė ir Manager
K. M. AUGUST Išdininkas

DIREKTORIAI:

PAUL J. RIDIKAS EDMUND J. BARABAS
K. M. AUGUST OLGA RYPKUS
PAUL MILLER LILLIAN TOTH
JOHN LYTHCKE WILLIAM MANKUS
NORBERT JANKOWICZ